

Utrikesutskottet

Berättelse av Finlands delegation i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa Verksamheten i OSSE:s parlamentariska församling 2017

INLEDNING

Remiss

Berättelse av Finlands delegation i Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa Verksamheten i OSSE:s parlamentariska församling 2017 (B 9/2018 rd): Ärendet har remitterats till utrikesutskottet för betänkande

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ordförande, Finlands delegation i OSSE:s parlamentariska församling Aila Paloniemi
- råd för internationella ärenden, delegationssekreterare Gunilla Carlander.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Verksamheten inom Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa OSSE baserar sig på ett brett säkerhetsbegrepp som utöver den politisk-militära säkerheten också betonar att demokrati och mänskliga rättigheter samt ekonomiska och miljörelaterade frågor är betydelsefulla för den sammantagna säkerheten.

OSSE-principerna bildar tillsammans med FN-stadgan en hörnsten och en normativ grund för säkerheten i Europa. Centralt är enligt dem staternas rätt till territoriell integritet och rätt att självständigt besluta om exempelvis anslutning till internationella fördrag eller organisationer. Utrikesutskottet konstaterar att principerna fortfarande är av yttersta vikt för de europeiska säkerhetsstrukturerna.

OSSE:s parlamentariska församling främjar dialogen mellan parlamenten i OSSE:s deltagarstater och strävar efter att göra en konstruktiv insats för organisationens arbete i frågor som gäller förhindrande av konflikter, krishantering och medling i konflikter. Utrikesutskottet konstaterar att den parlamentariska församlingens betydelse framhävs i det rådande internationella politiska läget. Direkta kontakter mellan parlamentariker är viktiga för att främja dialog i olika frågor.

Under året var Ukrainakrisen särskilt synlig i församlingens verksamhet. Sessionen 2017 förmådde inte enhälligt anta slutdokumentet (Minsk Declaration) efter att Ryssland röstat mot det, med

Betänkande UtUB 5/2018 rd

hänvisning till dokumentets ställningstaganden om Ukrainakonflikten och ockupationen av Krim. Utrikesutskottet vill betona vikten av fortsatt parlamentarisk dialog i alla frågor, också de som samförstånd inte nås i. Utskottet noterar med tillfredsställelse att Finlands delegation strävar efter tätare samarbete i försöken att lösa konflikter.

Enligt utredning till utrikesutskottet dominerades församlingens agenda vid sidan av Ukrainakrisen år 2017 av utdragna konflikter, terrorism samt politiska, ekonomiska och sociala utmaningar i migrationens efterföljd. Utrikesutskottet värdesätter de särskilda representanternas insatser vid sessionen för att bearbeta dessa frågor.

Enligt delegationens berättelse har utnämningen av ledamot Ilkka Kanerva till församlingens särskilda representant för medlingsfrågor 2016 lyft upp fredsmedling till ett av församlingens spetsprojekt. Fokus i ledamot Kanervas arbete ligger på stärkt medlingskapacitet för församlingen, närmare medlingssamarbete mellan OSSE:s församling och organisationen i övrigt samt främjande av konkreta dialoginitiativ, särskilt i Ukraina och Moldavien. Utrikesutskottet finner det viktigt att Finlands delegation i betydande grad har satsat på att placera fredsmedlingen i kärnan av församlingens verksamhet. Utrikesutskottet konstaterar att fredsmedlingens betydelse överlag har ökat som ett fokusområde i Finlands utrikespolitik.

Utrikesutskottet konstaterar att valövervakningen är en viktig del av församlingens operativa verksamhet. Under året övervakade församlingen parlamentsval i Armenien, Albanien och Tyskland och parlamentsval i Mongoliet och Kirgizistan. Utskottet uttrycker sitt gillande över att OSSE-delegationen har deltagit aktivt i valövervakningsinsatser och i att utveckla och följa upp valövervakningsarbetet. Utskottet konstaterar att det är viktigt att säkerställa ett gott samarbete mellan OSSE:s parlamentariska församling och Odihr (OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och mänskliga rättigheter) liksom med andra centrala organisationer som deltar i valövervakningen. Enligt utredning till utskottet har det skett framsteg i samarbetet med Odihr, men det är angeläget att arbetet fortsätter.

Utrikesutskottet lägger vikt vid OSSE:s fältinsatser såväl i Ukraina som på bredare front inom OSSE:s verksamhet. Utskottet har redan i tidigare sammanhang fäst uppmärksamhet vid säkerhetsriskerna för personalen i insatsen i Ukraina. Oron är fortfarande befogad och utskottet ser det som viktigt att frågan ägnas uppmärksamhet för att tillförsäkra personalen trygga och välfungerande arbetsförhållanden.

Det finns en uppenbar innehållsmässig kontaktyta mellan verksamheten i OSSE:s parlamentariska församling och Europarådets parlamentariska församling. Utskottet ser positivt på ansatserna att förtäta samarbetet och dialogen mellan Finlands delegationer för att utnyttja denna kontaktyta och säkerställa konsekvensen i verksamhet och ställningstaganden.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Utrikesutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner ett ställningstagande med anledning av berättelse B 9/2018 rd.

Betänkande UtUB 5/2018 rd

Utskottets förslag till ställningstagande

Riksdagen har ingenting att anmärka med anledning av berättelsen.

Helsingfors 31.5.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Matti Vanhanen cent
vice ordförande Pertti Salolainen saml
medlem Sirkka-Liisa Anttila cent
medlem Simon Elo blå
medlem Tiina Elovaara blå
medlem Pekka Haavisto gröna
medlem Seppo Kääriäinen cent
medlem Tom Packalén saf
medlem Aila Paloniemi cent
medlem Mikko Savola cent
medlem Erkki Tuomioja sd
medlem Jutta Urpilainen sd
medlem Stefan Wallin sv
ersättare Ilkka Kanerva saml.

Sekreterare var

utskottsråd Jonna Laurmaa.